

Ustavna komisija

12. seja

Predseduje: Vitodrag Pukl

5. november 1990

Začetek ob 13.15 uri.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Če dovolite bi začeli, sklepčni smo in kakor sem slišal so nekateri člani komisije danes že angažirani s to javno razpravo, vključno mene, ampak nekateri že popreje. Dnevni red ponovljene 12. seje ste sprejeli. Prvič seja ni bila sklepčna. Obravnavali smo sicer informitivno zapisnike in jih odobrili brez veljavnosti. Govorili smo tudi o javni razpravi k osnutku ustave R Slovenije in o načrtu poteka javne razprave. Predlagal bi, da bi začeli s 1. točko in sicer z odobritvijo zapisnikov 7., 8., 9., 10. in 11. seje komisije. Zapisnike ste prejeli z gradivom. Ima kdo kako pripombo na zapisnike. Sicer predlagam, da zapisnike odobrimo. Kdo je za odobritev. Prosim? Je kdo proti? Hvala lepa, ugotavljam, da so zapisnike 7., 8., 9., 10. in 11. seje odobreni. Druga točka javne razprave o osnutku ustave R Slovenije. Načrt poteka javne razprave o osnutku ustave. Naprej še nesklepčni seji smo govorili o sami razpravi, dogovorili smo se tudi, da smo formirali ožjo komisijo, ki je pripravila za javno razpravo poudarke o tej javni razpravi in sicer poglobitve dileme in odprta vprašanja, ki bi se po oceni te komisije najčešče pojavljale. Sprejeli ste z materiali načrt poteka javne razprave za današnjo sejo. Po tem načrtu sledi na kak način si zamišljamo javno razpravo, od tega je bilo že dosedaj realizirano. Razpolsana so vabila za mnenja in za udeležbo na javni razpravi na naslove znanstvenih in ostalih

inštitucij in na naslove vseh asociacij, od verskih in ostalih, kot smo pač strokovni službi naložili na prejšnji seji. Danes je bil tudi posvet z župani in v tem posvetu je prišlo do nekakih stališč in sicer, da bi sama organizacija razprave ali po KS in način ali na kak drug način bila prepuščena občinam z opozorili in s poudarkom, da strankarske razprave ne morejo nademestiti razprave, ki jih organizira občina. Večinsko mnenje županov je tudi bilo, da je rok za javno obravnavo prekratek, čeprav je tudi veliko število županov menilo, da je rok primeren in da so v tem roku že skoraj z javno razpravo gotovi. Tako da bi iz tega bilo povzeti, da bomo na naslednji seji naslednji teden morali sklepati in razpravljati o tem, če rok predlagamo podaljšanje roka za javno razpravo ali bi ta rok bil zadosten. To bi bile spremembe v tem načrtu poteka javne razprave, ker sta se že dve postavki realizirali. Sedaj pa bi prosil za pripombe na ta načrt poteka javne razprave, da se morda dopolni, spremeni, sicer pa bi predlagal, da ga sprejmemo s temi dopolnilnimi popravki. Prosim.

Tone Peršak: Bil sem na tem sestanku tudi s predsedniki občin. Ne zavzemam se za to, da oramo mi reči ali ne

da bomo podaljšali javno razpravo. Samo nekaj pa se mi zdi, da je bilo na tem sestanku poudarejno. Če bo javna razprava podaljšana bi oni radi to vedeli čimprej, ker to je zaradi planiranja in to je bilo iz teh apelov oz. teh diskusij tam vidno in sedaj sprašujem vse nas, ali mislimo, da je mogoče to že kaj reči ta teden v zvezi s tem. To je ena stvar. Druga stvar pa ko sem se že oglasil, glede na to, da bomo mi pošiljali po občinah ta gradiva še, prvič ta spisek teh najbolj odprtih vprašanj itn., oni so želeli vsaj takrat, vsaj nekateri nekako ene termine, recimo, da bi bili ljudje prosti. Predlagam, če je možno, da se mi danes dogovorimo kdaj bi imeli seje ustavne komisije v naslednjih tednih. Ali bo to bil kak določen dan, zaradi tega, da bi takrat ko bomo pisali na občine lahko napisali ob teh dneh člani ustavne komisije pred večerom ne morejo nikamor priti npr. To so predvsem tisti dnevi, ko bo skupščina zasedala in če bi imeli recimo fiksirane dneve za ustavno komisijo, ker smo rekli, da naj bi vsak teden zasedala. Da opozorimo na tiste dneve, ki jih oni ne morejo reflektirati na člane ustavne komisije.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Kakor sem razumel, ko sem to sejo vodil, smo se na koncu sporazumeli oz. so vzeli na znanje stališče, da se bodo za vsako udeležbo najprej informativno dogovorili z skupščino in bodo videli, če je tisti katerega želijo prost, bodo pač datum prilagodili temu. Mislim, upam tudi, da bo večina teh sestankov zvečer, ne pa dopoldne in popoldne, ko smo vsi preko glave zaposleni in verjetno nihče od nas ne more pustiti cel mesec ali mesec in pol dela da bi vsako dopoldne hodil po teh zborih. Verjetno je tudi zaradi ljudi, saj ne bodo puščali dela. Se pravi, lahko računamo, da bojo te seje oz. sestanki, ta razglabljanja okrog 18.00 do 19.00 zvečer in

takrat bomo že lahko nekako uredili. Mislim, če ima, hoteli so tudi župani seveda veliko pripomb so imeli, kar je jasno. Hoteli so nekaj bolj določnega o organizaciji občin, organizaciji KS, organizaciji skupnosti itn., da je to v ustavi nejasno, seveda zaveda se tudi, da je to vprašanje zakona, samo če se bo pokazala potreba bi pač morda kaka videnja bodoče ureditve. Samo to ne bi bila ustavna razprava verjetno, ampak potem bi se še dogovorili.

\_\_\_\_\_ : G. podpredsednik, danes je bilo veliko govora o teh spiskih uvodničarjev, o načrtu razprav . Sedaj je bilo nekako dogovorjeno, da naj bi se pri ustavni komisiji pozanimali. Sedaj teh razgovorov je več, jaz, če bi lahko karkoli odgovarjal, bi moral imeti pooblastilo vseh članov komisije in tudi članov strokovne grupe, da so pripravljeni v določenih dnevih sodelovati, sicer takšno klicanje nima večjega smisla oz. se je potrbno potem neposredno dogovoriti z vsakim od članov. Sedaj v kolikor je to soglasje vseh članov komisije in strokovne skupine bi mi tudi poslali ta spisek naslovov, kolikor pa tem ne soglašate pa ne. To bi se morali danes na seji dogovoriti glede tega. Oziroma bi morali potem sporočiti katere dneve ste prosti, da bi lahko potem planirali z občinami, sicer bo to težko narediti. Pa v tem spisku, ki bi poslali ali damo tudi številko telefona, bi dali pa samo službene naslove seveda. Moramo pač to soglasje imeti. Sicer bomo napotili direktno na razgovore.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Za strokovne sodelavce bi stroška krila seveda skupščina, to je jasno, to ne bi bilo delo voluntaristično.

Kolešnik: Ker tukaj je vprašanje kako bi sedaj ta urnik uskladili. Sedaj to ni mogoče. Verjetno je to stvar trenutka oziroma tistega, ki vabi in tistega, ki ga želi vabiti. Drugega

načina tukaj sedaj ne vidim, ker sedaj je čisto drugačna situacija kot je nekoč bila. Tako da, če tudi da kdo soglasje danes bo težko izpadlo da bo imelo vse svoj smisel.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa, še enkrat bi ponovil, okoli tega načina se toliko. Po mojem mnenju ni drugega načina, ni nobenih prostih dnevov, ni nobenih datumov naprej, ampak če bo ena občinska skupščina želela Potrča za

Predsedujoči Vitodrag Pukl: pojasnjevalca, ali kako se temu slovensko reče pojasnitelja, bo pač stopila v stik z administracijo in z gospodom Potrč...in bo rekel gospod Potrč takrat imam čas, druge dneve pa ne in bodo temu prilagodili. Drugega načina ni, ker enostavno ne moremo mi planirati nas 25, pa še ne vem kdo, planirati, katere dneve bo prost, če ne veš niti tri dni naprej, ali ne boš imel kakšno važnejšo obveznost. Lažje se prilagodijo pred razpisom, pred sklicem takega posvetovanja občinske skupščine. To sem jaz tudi priporočil in tudi mislim, da so to priporočilo vzeli na znanje. Tako da ne bi rabili razen spiska članov komisije in pa strokovnih članov, ki bi bili pripravljani sodelovati, mislim, da ne rabimo pošiljati nič. Dogovor je v tej smeri sklenjen. Tudi drugega načina si ne zamišljam, ker nihče od nas ne ve za dva, tri dni naprej. Če se prej ne dogovori in si rezervira ta čas. Mislim, da tu ne bi bilo potrebno kaj več. Mislim, da samo spisek. Gospod Rovšek.

Gospod Rovšek: Sicer je bolj učinkovito neposreden dogovor, kot pa preko nekega posrednika v tem smislu, zato bi pač spisek poslali in bi se potem lahko neposredno pogovarjali.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Verjetno se bodo na vas obračali, pa potem boste pač napotili na tistega, ki bo hotel se neposredno pogovarjati. Povedal bi še tudi, no saj tu piše, da z dr. Nikom Tošem je že soglasje doseženo in je Inštitut za raziskavo javnega mnenja že začel dejansko s pripravljalnimi deli. Pogodbo bo pa podpisana v najkrajšem času. Ali bi še kdo k temu načrtu imel kaj? Prosim, gospod Potrč.

Gospod Potrč: Jaz bi samo predlagal, če se ta tretji odstavek prve točke mogoče nekoliko jasneje formulira. Jaz mislim, da tu ne gre za podaljšanje javne razprave, da smo se mi

zadnjič dogovorili, da bo Komisija za ustavna vprašanja potem, ko bo pripravljeno delovno besedilo predloga zborom predlagala, da se neke vrste javne razprave ali pa razprava o tem že delovnem besedilu predloga opravi. Predlagam, da je tako napisano, ker to ni podaljšanje javne razprave osnutku, ker to bo že v bistvu nov dokument, ki bo razrešil nove dileme, nekaj jih bo pa pustil in v njih bi bilo, tak je bil zadnjič dogovor, treba to razpravo organizirati in predlagam, da se tako to formulira.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Jaz sem razumel dosedanje predloge in razprave tako, da gre za dvoje. Enkrat, da je rok za javno razpravo prekratek, drugič pa, da če bi bilo potrebno, bi v tiestem novem delu ...obvestila ponovno odprli razpravo o najbolj spornih točkah.

Miran Potrč: Gospod podpredsednik, jaz se o roku ne pogovarjam. Svoja mnenja sem povedal, se nočem tudi danes tukaj ....ker se mi zdi, da so stvari tako zelo nejasne, da je vsaka beseda zraven še poveča nejasnost. Ampak med ostalim je normalna tudi zahteva, da se za kakšen korak naprej kaj ve. In jaz bi prosil, da se Ustavna komisija danes odloči ali pa ne odloči. Jaz predlagam, da se odloči, da potem, ko bo pripravljeno delovno besedilo predloga se o tem neka razprava organizira in da je to odločitev, ne pa da naslednji teden spet ne vemo, ali smo se zmenili ali se nismo zmenili. Je pa nujna in jaz mislim, da bi veliko pomagala. Tudi vsem tem ljudem, ki so danes bili slabe volje okoli javne razprave, ker bi vedeli, da je tu zdaj neka faza, ki daje prvi vtis, da pa o temeljnih dilemah, ki bodo ostale še potem nerazčiščene medstrankarsko, strokovno, v javnosti, bo možno vsaj zvedeti kakšne so, pa eventuelno o njih kaj reči. Hvala.



Predsedujoči Vitodrag Pukl: Predlog gospoda Potrča ste slišali. Kdo je za ta predlog, prosim?

\_\_\_\_\_ : Jaz bi prosil, da vendarle zelo jasno preciziramo, kaj sprejemamo. Torej po mojem mnenju zdajle, če ne gremo v kakršnokoli odločanje o roku javne razprave o Osnutku, potem se je potrebno vsaj odločiti to, kar smo zadnjič na seji, ki ni bila sklepčna se dogovarjali, ampak to nima posebne teže, torej, da se danes jasno odločimo, sprejmemo sklep o tem, da bo po izdelavi delovnega besedila predloga vsekakor javna razprava. To bi bilo tisto po mojem, o čemer bi lahko glasovali, vendar pa ne vem, če je bilo zdajle dovolj jasno.

Drugo pa, mislim, da je pa vseeno treba glede na to, da je bilo intonirano danes na posvetu z župani in kakšne so bile reakcije oz. intervencije posameznih županov, da bi bilo prav, da bi danes, tako kot je gospod Peršak na začetku predlagal, da se odločimo ali danes lahko kaj rečemo o nadaljšanju javne razprave o Osnutku. Namreč govoriti o tem, da bo morda podaljšana ta razprava, pa da naša komisija



Ivan Bizjak: Razlogi za to. Bi bilo prav, da se tako odločimo, da bodo ljudje dejansko vedeli, da verjetno bo podaljšan. Jaz osebno ne vidim novih mementov zaradi tega, mislim, ta moment ne bi bil za podaljšanje, vendar pa potem je treba tudi to, da je jasno, da nimamo nekje nagibov k podaljšanju, vendar pa brez določitve. Torej. Hvala.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. No, potem bi jaz ločil ti dve vprašanji. Prvo bi obravnavali in sklepali o tem ali bi danes predlagali, sprejeli sklep in predlagali, da se razprava podaljša, to je prvo. Drugič, to kar je gospod Potrč predlagal, da bi na že danes sklenili, da bi o delovnem osnutku ponovno odprli javno razpravo glede dilem, ki bi še ostale. Bi prosil za razpravo o teh dveh. Prosim.

Miran Potrč: Da ne bo narobe razumljeno, da se ne bo velika razprava o tem odprla. Jaz ne plediram za nobeno javno razpravo v smislu javne razprave o osnutku, da to mora sedaj trajati mesece in ne vem kaj. Ampak mi enostavno ne moremo iti ustavne komisije direktno iti na zборе skupščine in sprejemati popolnoma ali pa približno nove rešitve, do katerih bomo najbrž na nekaterih točkah prišli. In moramo zagotoviti, da bo javnost o tem prehodno obveščena in da bo možen nek povratni odziv te javnosti zdaj na določene predloge rešitev ali pa na obvestila javnosti, da tu kompromisa ali pa sporazuma ali pa rešitve skupne med strankami ni in da bo treba nekaj narediti. V tem smislu jaz plediram zato v narekovajih javno razpravo. Da ne bi sedaj se velika diskusija odprla, da spet nekdo želi ne vem, nekaj mesecev javno razpravo voditi.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. No, samo bi prosil za precizacijo kako v nekem smislu javna razprava. Kaj bi to pomenilo? Razprava. Javna razprava v nekem smislu, kako bi to zgle-

dalo praktično, bi spet na občine dali ali bi dali v medij ali bi angažirali spet Tošov inštitut ali kar koli? Kaj naj bi to bilo?

Miran Potrč: Predlagam, da se o tem delovnem besedilu osnutka obvesti javnost s kompletnim tekstom, z delom v besedilu o predlogu obvesti javnost s konkretnim predlogom, da se o tem, da ustrezen čas za izjasnjevanje vsem političnim strankam in da se to pošlje tudi najmanj na občinske skupščine s prošnjo, da se v določenem roku v občinah oblikujejo tudi stališča, do teh vprašanj.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Gospod Starman.

Starman: Torej mislim, da s predlogi prehitavamo. Mi smo na začetku javne razprave o osnutku in predlagam, da se odločimo o tem, da bodo čimbolj intenzivno delali z vsemi, ki nas bodo povabili v svoje sredine razlagati čimbolj objektivne, nevtralne razlagati tekst osnutka in do konca meseca je še dovolj časa, verjetno tudi še ena ali dve skupščini, da bi lahko odločili se ali je potrebno podaljšati ali ne podaljšati razpravo. Ker sem pa že pri besedi bi pa par misli povedal glede javne razprave o tistem delu osnutka, ki govori o lokalni samoupravi. Torej nesporno je, da je ta del najbolj nedorečen in ta del ustave bo zahteval v praksi tudi največ sprememb in prilagajanj, ker sedanji komunalni sistem je v fundamentu drugačen kot bo bodoča lokalna samouprava. Zato verjetno bi bilo koristno in najbrž so tudi župani v tem smislu danes pričakovali odgovor, da bi se le neke strokovne podlage, neka praktična izhodišča za razpravo za promocijo te nove vizije lokalne samouprave dala ljudem v javni razpravi. Če drugega ne vsaj v časopisih, vsaj v medijih itn., malo več kot

je teh skopih nekaj členov, ki marsikoga lahko zavedejo in se danjo konstrukcijo komunalnega sistema vidi, skuša videti v bodočih občinah. Zato tudi za tiste, ki bomo razlagali te stvari v občinah, bo veliko lažje, če bi imeli neka osnovna izhodišča - strokovna. Morda bi zaprosili dr. Špidovnika ali koga od teoretikov, ki se s tem ukvarjajo, da bi ta izhodišča pripravili.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Še kdo prosim? Gospod Peršak.

Tone Peršak: Jaz sem se preje oglasil zaradi tega, ne da bi plediral za eno ali drugo varianto, ampak nekaj se mi zdi, da je bilo danes na tem srečanju vidno. To, da ljudje nimajo predstave kako bo to potekalo. Kdaj se bo kaj zgodilo, kdaj bo, ali bodo oni sedaj imeli s tridesetim, predvidoma, da je vsega konec in vseh možnosti, da oni kaj o tem povejo ali bodo imeli še možnost itn. Zato sem jaz vprašal na začetku ali mislimo. Jaz mislim, da bi bilo prav, da bi mi danes povedali. Ne rečem, da moramo fiksirati, ker najbrž fiksirati se ne da. Ampak povedali nek, v osnovi recimo. Jaz vidim različne možnosti. Mi lahko rečemo: do 30. zdaj je ta razprava o osnutku, na kar se bo to, kar predlaga gospod Potrč, izoblikoval delovni predlog besedila oz. delovni osnutek predloga in bo šel še enkrat v verifikacijo, recimo z odprtimi tistimi dilemami na občinske skupščine, strokovna društva in politične stranke. To je ena možnost. Druga možnost je ...

Tone Peršak: To je ena možnost, druga možnost je, da rečemo javna razprava bo trajala recimo zato, ker so nas nekateri danes prepričevali, da je rok prekratek zlasti za velike občine, kjer je treba teh razprav več organizirati bo trajala recimo do 15. pa bo takrat konec je recimo ne vem. Zdi se mi, da bi morali mi že meni osebno se zdi, da bi mi morali ta teden na nek način povedati, zato ker zdaj organizirajo, saj tam so nam jasno povedali, oni zdaj planirajo in bodo skušali na silo če bo treba tudi ponekod zorganizirati to do 25. t.m. nakar bodo po 21. zvedeli, da se javna razprava podaljšuje za mesec dni. Tega ne smemo narediti po mojem.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Samo jaz sem bil na tem sestanku, pa nisem dobil občutka, da bi ljudje oz. da bi na silo hoteli karkoli narediti in tudi slišali niso tako, slišalo se je tudi to, da bo verjetno podaljšali, da se jim zdaj ne mudi na račun kvalitete. Se pravi, da je ta strah verjetno odveč, mislim samo tako za razumevanje tega sestanka. Še kdo prosim?

Tone Jerovšek: .....(se ne sliši, ni vključen).....mislil toliko je bilo teh prošenj po tem, da bi naj prišel nekdo pojasnjevati, jaz sem dobil ta poziv, pa nisem imel časa. Imam tak vtis, da je vse to kar vem vse stranke so to obravnavale nekatere dvakrat, večkrat, mnoge občine so razpravljale, te dni ta teden jih je cela vrsta jih je že prejšnji teden razpravljala razpravo, nekatere sem slišal in so nekje me povabili, da bi naredili še ožje razprave med strokovnjaki ..... ampak imam tak vtis, da je ta glavni del že napol mimo, vi pa tu razpravljate komaj še o glavnem organiziranju javne razprave.

Jaz mislim, da ta zadeva teče, ljudje se po svojih vednosti in tem vračajo na ljudi in vem tudi, da se ti člane ..... skratka mislim, da bi verjetno kazalo zdaj držati ta rok, ki je določen, potem pa pripraviti predlog ustava komisija bi pa morala izoblikovati temeljna politična izhodišča na katerih naj se pripravi predlog. Zdaj ali v strokovni skupini ali v vaših skupinah ali kjerkoli to se nič ne spoznam.

In drugo, samo tu bi se še ustavil pri enem vprašanju, kar je zdaj gospod Starman omenil. .... tudi na sestanku predsedniki .... verjetno gre za naslednje, če bo ostala republika opredeljena torej kot bi rekel enotno .... država, ki pozna na nivoju občine samo lokalno samoupravo, torej občine, v tem primeru dvomim, da bomo bistveno spreminjali in dopolnjevali poglavje v samoupravi, zaradi tega, ker ga tudi druge države nimajo, jaz imam tukaj nekaj ustav pred sabo. Seveda če bo pa prišlo do tega, kar je na mnogih razpravah bilo, da se med republiko in občino še oblikujejo deželne recimo in da pride do decentralizirane oblasti v tem primeru pa bi seveda se postavlja povsem novo vprašanje v tem primeru je pa treba glasovati ..... v tem primeru bodo pa celo seveda še dežele, ki bodo .... prevzele oblasti republike in verjetno celo en del oblasti občin, tako kot imajo ti italijani in ne vem kdo, ampak to je pa zdaj tisto vprašanje do katerega se verjetno mora ustavna komisija opredeliti, da bi kakršnakoli grupa sploh lahko začela to delati. Dokler pa tega ni se mi pa zdi, da imamo mi v določbah o lokalni samoupravi vse tiste določbe, kot jih ima cela Evropa, bistvene in tudi probleme z njimi seveda.

Skratka zdaj pa zaključujem, jaz bi bil zelo vesel, če bi vi sklenili kako boste začeli opredeljevati ta politična

stališča do posameznih vprašanj, ki so zdaj že bi lahko rekli zelo jasno vsaj oblikovana ali pa trasirana in za katera se bo ustavna komisija opredelila, tako pa lahko neha delati če hoče. Hvala lepa.

Predsedujoči Vitodrag Pukl. Hvala lepa. Gospod Anderlič.

Tone Anderlič: Ja res je nekako mučno

\_\_\_\_\_ : nekako mučno, da se že danes drugič pogovarjamo o tem ali so bili na začetku te javne razprave izpolnjeni vsi pogoji zato, da bi lahko kvalitetno se začela zadnjič smo ugotavljali, da nekatere aktivnosti niso stekle tako kot je bilo predvideno, celo načrt poteka javne razprave smo sprejemali s 15 dnevno zamudo oz. ga bomo najbrž šele danes sprejeli ker zadnjič nismo bili sklepčni in zato in pa toliko bolj če so se danes pojavila ta vprašanja bi bilo najmanj kar je korektno, da se za toliko kolikor je ustavna komisija zamudila s svojimi aktivnostmi in z izvrševanjem sklepov, ki jih je nedvomno njej naložila Skupščine in da se izhajajoč tudi iz tega kar sem razumel, da je bilo danes dopoldan na tem posvetu z predsedniki skupščin, da to storimo. Vsekakor je pa še toliko odprtih vprašanj da 25. november ali 31. december 31. ali 30. november ne vem kateri je točno ja 30. tisti realni rok kajti te razprave če bo hotra ustavna komisija kakor koli se resno pozabavati s tem bodo že prej zaprete bodo že prej zaključene razen če ne bomo se do posameznih vprašanj kasneje se v prvi polovici decembra posebej ukvarjal na tej komisiji. Tukaj je predvsem vprašanje te regionalne samouprave oz. tega kar je sedaj Tone govoril oz. tistih ne razdelanih variant o katerih smo tudi govorili, da jih je potrebno v tej fazi do oblikovanja predloga ustave oblikovati in nedvomno jasno predstaviti ljudem v javni razpravi, tako, da se mi resnično pojavljajo te dileme ali ne bi bilo smiselno reči danes uredu ta razprava je lahko ne vem do 15. decembra pod pogojem, da ustavna komisija sproti razjasnuje ali pa poskuša se opredeljevati do posameznih teh odprtih vprašanj in da z recimo nekim 15 dnevnim rokom zamude to zaključimo. Izhajam pa preprosto iz tega kar smo zamudili na tej ustavni komisiji oz.

kar je ta ustavna komisija zamudila. To pa nedvomno je mislim, da ni treba tle voditi kakšen polemike to smo zadnjič ugovljali prejšnji teden. Hvala.

Vitodrad Pukl : Hvala lepa. Kolikor razumem iz te razprave pač ste za podaljšanje roka. Hvala lepa. Gospod Juri Franko.

Juri Franko : Ja pravzaprav sem hotel povedati to kar je vsebinsko že povedal kolega Anderlič. Kot sem na zadnji seji trdil čeprav nismo bili sklepčni zato bom ponovil svoja razmišljanja je razprava, ki jo sedaj vodimo močno hemaripakirana prav zaradi pomankanja jasnosti in zaradi polarizacije med osnutkom, ki je izdelan, vendar ki je zelo pomankljiv, na drugi strani pa ne sortiram tudi material predlogov, variant, pripomb, ki seveda ljudem niso dostopni v taki obliki zato ponovno danes ker smo skelpčni predlagam, da komisija danes zadolži po ponovnem potrejnem mandatu strokovno skupino da izoblikuje alternativne variante sklepov oz. poglavij ker so bile dane pobude, ki zahtevajo celostno obravnavo oz. preoblikovanje celotnega poglavja. Gre za tisto kar je bilo že povedano vprašanje decentralizirane države torej institulizacija regij za dvodomno skupščino in verjetno še za kakšno vprašanje jaz mislim, da je danes trenutek in sedež da zadolžimo in naj v roku največ enega tedan priprvijo alternativne variante šele potem bomo lahko smatrali



\_\_\_\_\_ : .. potem bomo lahko smatrali, da je razprava končno na normalnih tleh. In da se lahko resno začnemo. Hvala.

Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Se pravi. Konkretni predlog gospod Franco je bil ta, da bi strokovna komisija sestavila tekst kot še dodatni alternativni ali kaj vem.

\_\_\_\_\_ : Ja tistih poglavij, ki zahtevajo celotno preoblikovanje ne celotnega.....

Vitodrag Pukl: Celotni, katero poglavje.

\_\_\_\_\_ : Samoupravo in za državno ureditev. Samo to poglavje bi moralo biti preoblikovano in ponujena alternativna varianta.

Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Gospod Ribičič.

Ciril Ribičič: Ja, prvo kar se mi zdi pomembno je graditev političnega vzdušja, da bo lahko ustava sprejeta z 2/3 večino. Tako kot se zdaj gradi politično vzdušje v zvezi z volitvami javnega tožilca pa zdaj z RTV nam ravno lepo stopnjujemo stvari, da bomo konca leta do te mere skregani, da nobeno konstruktivno delo ne bo možno v skupščini kaj šele odločanje z 2/3 večino.

Drugo kar mislim, da je pomembno je da se vzporedno začne tudi to politično delo in iskanje rešitev, tam kjer je poliralizacija že zdaj jasna, kaj s tem. Naš kongres je recimo sprejel 8, 9 točk, pri katerih misli, da mora naša stranka vztrajati, jaz seveda ne trdim, da zdaj ne bi bilo možno, da se na terenu kaj od tega spremeni, ampak vendarle nekatere stvari so zelo jasne, kot je rekel tukaj Tone Jerovšek, skratka nekatere stvari so poliralizacija jasna in je treba iskati izhod in to se lahko dela vzporedno z javno razpravo. Mi smo bili kot stranka

priglasovani na skupščini glede roka, pa kljub temu nisem pristaš tega, da se obnavljajo to vprašanje roka, meni se zdi kar pameten kompromis, če se dogovorimo, da bomo rok skušali spoštovati čimprej pripravili delovni osnutek predloga, da bo takrat približno mesec časa, da se ta predlog ta končna obravnava in sprejemanje v skupščini lahko kvalitetno pripravijo in meni se zdi to recimo bolj produktivna razprava kot pa zdaj obnavljati vprašanje podaljševanja roka v tem trenutku.

Vitodrg Pukl: Hvala lepa. Še kdo? Zabukovec prosim.

Zabukovec: Jaz vidim problem nekoliko drugače. Javna razprava da po mojem lahko približno tri vrste rezultatov. Prvi bi bil ta, ki bi si ga želeli vsi, da je osnutek konceptualno v redu, da moramo popraviti vrsto nekaterih vprašanj. Druga skrajnost bi bila ta da bi v javni razpravi ugotovili, da smo konceptualnost zgrešili in da se moramo lotiti popolnoma novega koncepta ustave. Sam pa mislim, da bo prišlo do tretjega rezultata, se pravi da bodo nekatere pripombe nebistvene, nekatere pa tudi take, ki bodo koncept zadirale, ampak nesistematično. Nemara, da bo prišlo do tega. Iz tega izhaja, da bi mi morali le počakati na prvo rundo, na prvo fazo javne razprave. Vedeti kakšne so te pripombe in ugotoviti, katero od teh treh rezultatov nam je javnost dala, kakšno oceno nam je dala. Na podlagi tako analiziranih pripomb, bi potem lahko se odločili za drugo fazo.

Tako da po mojem mnenju smo malo kratek rok za javno razpravo dali, ampak če je že tukaj, verjetno s par dnevi ne bi bistvenih razlik dosegli s podaljšanjem, tako da morda je celo sprejemljivo, da je do konca novembra za to prvo testiranje. Ampak potem se pravzaprav naše delo začelo. Hvala lepa.

Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Še kdo prosim? Kolešnik.

Kolešnik: Jaz bi takole rekel. Zgleda, da je že pravilo, da se ponavljamo, mislim, to je že bi rekel bolezen, nekaj utrdimo potem pa ugotavljamo, da smo nekaj zgrešili. Mi smo nek dnevni, nek terminski plan usvojili. Po tem terminskem planu gre, situacija bo pokazala svoje. Zakaj stalno ponavljati, mi imamo še toliko odprtih stvari, ki jih moramo razčistiti, zdaj se pa vračamo vedeno na začetek. O problemih katere smo evidentirali, da smo odprti, rešujemo tiste zadeve, terminski plan pustimo takšen kot je. Potem ko pridemo do teh koncev, ko se bo pokazalo, da nekaj ne gre, ne zaradi tega, da ne gre, če niso bile javne razprave kot se danes ugotavlja župan naj mi reče, mi se še nismo organizirali. Drug reče, mi smo pa že polovico, mi smo na koncu in tak dalje.

Zopet gremo po starem. Stvar javnih razprav je stvar sredin, in je stvar individua, je stvar posameznika. Tista mnenja, ki bodo prišla, tista bodo obravnavana. Poštevana ali neupoštevana. Vse ostalo je vračanje na staro. Ponavljamo se. Toliko sem hotel reči mislim, da je bolj važno, če smo dobili tukaj poglobitne dileme in odprtavprašanja, v osnutku ustave, da se mi zdi, da je to veliko bolj važno, kot vse to kar danes do zdaj poskušamo eno uro premlevati, ne vem, tak občutek imam in mislim, da raje o tem se pogovorimo, da tiste stvari, ko bomo zaključili javne razprave, ko bomo v prvo fazo prišli, drugo fazo se celoti pa takrat v teh zadevah.

Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Še kdo? Potem bi jaz poskušal

Vitodrag Fučk: Jaz bi poskusil razčleniti, kje smo v različnih mnenjih. Prvo bi porali odločiti ali danes sklepamo o tem, da se razprava podaljša. Če je to sprejeto, potem bomo sklepali o tem, za koliko časa se naj razprava podaljša. Če ta varianta je ali ni sprejeta, če ni, moramo odločiti o tem, ali se sklepa danes o tem, da se po končani razpravi in sestavi delovnega osnutka odpre nova razprava v omejenem javnem obsegu.

Odločati moramo o predlogu Anderliča, ali bi v javno razpravo uvrstili oziroma napotili tudi dopolnitveni tekst v zadevah, ki so že obrazložene v teh poglavitnih dilemah. Ko bomo o tem odločali, se bomo lahko lotili ali potrdimo te dileme v nekakem obsegu. Se pravi te dileme, ki bi jih sedaj razposlali na občine, ki so samo pripomoček za javno razpravo; kjer so samo opzori, katere zadeve se bodo najčešče pojavljale v razpravi in pa če se ne, da se jih načne.

Da bi potrdili načrt javne razprave s tem, da je del tega načrta že tako opravljen. Se pravi sestanke s predsedniki občin je opravljen. Povabljeni so k javni razpravi vsa društva in druge asociacije. In pa dogovor je tudi že dosežen z Institutom za raziskavo javnega mnenja.

V bistvu je šlo za potrditev, da bi v občinah organizirali razprave na način, ki je primeren. Mislim, da sem pravilno povzel današnjo razpravo. Ima kdo pripombe k temu? Če ne, bi se morali lotiti enostavno o tem, da o tem odločamo.

Najprej bi o tem odločali, ali danes sklepamo o tem, da se javna obravnava podaljša? Kdo je za to, naj dvigne roko (7 glasuje za.) Prelog ni sprejet. Potem tudi odpade za koliko časa.

Potem bi šli na tretjo skupino. DA bi ostal rok javne razprave tako kot je določen, s tem, da danes sklepamo o tem, da

se po izdelavi delovnega osnutka odpre ponovna javna razprava v omejenem obsegu. To se pravi, s tem da se seznanijo občinske skupščine, vsi mediji in pa tudi skupščinska telesa in ostala strokovna telesa, da bi po takem rezultatu ponovne omejene javne razprave lahko korigirali delovni osnutek. Je bil predlog razumljiv? To je Potrčev predlog. Kaj če bi gospod Potrč ta predlog ponovil.

Tone Peršak: Lahko samo nekaj rečem. Če se bo na osnovi razprave o osnutku pokazalo, da so določena vprašanja ostala odprta, da se naredi delovno besedilo predlog s temi odprtimi dilemami in se te dileme dajo še v neko dodatno razpravo. Ne pa da se da ponovno cel osnutek ali predlog v javno razpravo. Tista vprašanja, ki bodo ostala. Jasno je, da bodo ostala. Ampak da tiste stvari gredo še enkrat na občinske skupščine, strokovna društva in delovna telesa. Ne pa da gre še enkrat za mesec dni ali dva cela ustava.

Vitodrag Fukl: Je bil to smisel vašega predloga, da bi samo dileme šle ali celotni osnutek.

Miran Potrč: Jaz sem smisel mojega predloga nekajkrat povedal. Od mene zahtevate da moram formulirati sklepe, ta cela ustavna komisija jih pa ni sposobna lastno oblikovati. Jaz se strinjam s tem kar je Peršak rekel. To je bil moj predlog v začetku. O dilemah je treba zagotoviti, da bodo ljudje lahko še nekaj vedeli in da bo ustavna komisija vedela, kaj bo potem morala.....

Vitodrag Fukl: Hvala. Čeprav moram povedati, da seveda ustavna komisija bi verjetno že kak sklep skupaj spravila, samo če nisem jaz tako dojemljiv. Jaz sem drugače razumel ta vaš predlog od začetka. In pa tisto vračanje, kdor hodi na sejo

ustavne komisije vidi, da že pravo živčnost povzroča to, da se stalno vračamo na že obravnavane stvari in stvari o katerih je bilo že sklepano.

Jaz bi dal na glasovanje predlog, da se o dilemah odpre nova razprava v tem smislu, kot smo prej govorili. Samo o dilemah, ne o celotnem osnutku, če bo to potrebno. Tak sklep smo že sprejeli.

Miran Potrč: Jaz prosim da danes glasujete. Odločili se boste kakorkoli. Razlog za to, da se glasuje je pa ta, da lahko sedaj ljudem ki so nezadovoljni, predsedniki občin ..... .. rečemo nič ne bo zamujeno če ne bomo prišli do enotnih mnenj, bomo še imeli priliko tistih odprtih vprašanjih razpravljati. Samo zato želim da se o tem danes odloči.

Vitodrag Pukl: Kdo je za, prosim? To je skoraj soglasno. Hvala lepa.

Potem bi lahko odločili o tem, ali se te dileme kot delovni pripomoček katere ste dobili, lahko s spremembo tistega kar je bilo že opravljeno dostavijo občinam kot delovni pripomoček občinam za javno obravnavo.

Jernej Rovšek: Mi bomo to objavili kot akt, zato bi, če me pooblastite, to 3. točko da bi popravil v skladu z današnjo razpravo in tudi ostalo, da redakcijsko popravim.

Vitodrag Pukl: Celo potrebno bo. Potem pa celo 3. točko. Kdo je za to?

Pirnat: Jaz imam dve pripombi na te. Besedilo se mi sicer zdi dobro pripravljeno in kaže bistvene dileme o ustavi. Imam dve pripombi. In sicer na 2. točko, zadnji stavek izrazito zavaja in ga nikakor ne morem sprejeti in predlagam, da ga ustavna komisija ne vključi v ta tekst.

Vprašanje, kaj je temelj ustanovitve neke države, nikakor ne vpliva na to kakšen je status tujcev v tej državi, še manj kakšen je status narodnih manjšin te države. Zato bi sestavljalce tega teksta prosil da pojasnijo zakaj mislijo, da je to vprašanje povezano s statusom tujcev in narodnih manjšin, Potem bom odgovoril zakaj ni, če je to potrebno. Sicer predlagam, da se ta stavek črta.

Poleg tega imam pripombo na 9. točko. Izraz civilna družba je izrazito teoretičen pojem in ga je pravno zelo težko opredeliti. Jaz predlagam, da ustava kot pravni tekst ne operira z njim. Tudi izraz avtonomnost ima pravno en sam pomen, pravico izdajanja lastnih zakonov. Tudi to praktično ne bo uresničljivo znotraj države Slovenije. Predlagatelja idej o avtonomnosti inštitucij civilne družbe bi bilo zato treba nekako napeljati, da jasneje formulira te svoje zahteve in tudi zalasti nekatere institucije se nanaša.

In kaj naj ta avtonomnost v tem kontekstu pomeni, razen glede univerze, za katero kolikor vem je že deloma vključeno. Gotovo je treba razpravljati in mora biti v ustavi vključeno nekatere institucije, ki imajo poseben položaj. Vendar mislim, da ne bi kazalo tako generalno kot odprto vprašanje kar v zvezi s tremi poglavji razpravljati o avtonomnosti institucij civilne družbe. Hvala

Danijel Starman: Tudi jaz ne mislim glasovati na pamet o izjemno pomembnih procesnih vprašanjih, ki pa že predstavljajo dileme o katerih smo prej glasovali. Zlasti bi rad razpravljaj o 2. točki in sicer o tem, kaj je temelj slovenske države, še posebej ker je dr. Ribiči v zadnjih "Razgledih" objavil razpravo na to temo.

Mislím, da v tej ustavni komisiji ni bilo nikoli dvoma o tem, ni bilo razprave o tem, da je temelj slovenske države slovenski narod. In da je subjekt države njen državlján. Ne more biti temelj države državlján. Če je temelj države državlján, potem je lahko ta država katerakoli, tudi srboslavija. Zato mislim da se moramo v nekaterih fundamentalnih stvareh, tudi o vprašanju dvodomnosti itd. enkrat dogovoriti in v tem smislu podpiram gospoda Jerovška in mislim, da je delovna skupina v teški situaciji, ko ima celoten koncept razgaljen in brez političnih odločitev in možnosti za svoje delo.

Mi moramo z roko v roki voditi razpravo, iskati pri njih strokovne podlage in dajati politične odločitve. Zato mislim, da v te pripombe, v poglavitne dileme ne spada 2. točka, ker nihče dosedaj ni razpravljál in ni nasprotoval temu, da je ustava Republike Slovenije izraz samoodločbe, čeprav se strinja, da je to prehodno vprašanje. Kot je v 3 x 3 poudarjeno, vendar mislim da ne more biti državlján temelj države. Državlján je subjekt te države.

Glede drugih stvari, ki so tu opredeljene se je težko opredeliti, ker smo ta material dobili na mizo. Saj nekaj ur rabi človek, da se uredi in da lahko stališče zavzame do tega.

Vitodrag Fučl: Tu gre za izpostavljanje tistih dilem, ki se znajo pojaviti in s tem se druge dileme, alternative sploh ne izključujejo. Ampak na občini rabijo vsaj nekaj, da bi lahko začeli, da bi se pripravili za javno obravnavo. To kar je gospod Starman povedal, to je že javna razprava in ne vem, če bi. Dobro, odločili boste vi o tem. Menim, če se odprejo nekatere dileme, če jih je več, nič slabega, morda bi katero še dodali, če jih je premalo. Če se boste odločili, da se nekatere dileme črtajo ker



po mnenju nekaterih članov niso dilema, ampak so že odločene stvari. To bi jaz težko trdil. Sicer bomo še naprej o tem govorili. Prosim še naprej.

Danijel Starman: Predlagam da pošljemo v javno razpravo to, kar je skupščina oblikovala kot pripombe k osnutku. To so tiste dileme, ki so jih poslanci oblikovali. To je pa sedaj še rezime rezimeja, ki predstavlja inkognito neke zadeve, ki se jih nismo tu dogovorili, ali pa niso bile izpolnjene. Zato zame je ta stvar že nek prejudicialno vprašanje pred javno razpravo.

Milan Potrč: Saj verjetno bo Tone Peršak povdal isto, ker smo se pač dogovorili, da bo nekdo povedal, če bo razprava začela. Želja in poskus je bil samo na nakjrajši možen način in indiferentno, se pravi brez želje po opredeljevanju tako ali drugo varianto, predstaviti to, kar je sicer v osnutku z variantami vključno s posameznimi mnenji na zborih predstavljeno. V skrajšani obliki z neko morebitno selekcijo, z nekim združevanjem snovi, samo zato da se dobi pregled. To je bila želja in zato prosim, da se ne pripisuje slab namen še najmanj pa da bi inkognito hoteli tako ali drugače koga vzpodbuditi, da naj ima tako ali drugo opredelitev. Res tega namena ni bilo. Lahko se pa odločimo da to naredimo, ne naredimo. Želja je samo nekemu, ki se bo težje prebijal in ugotovil kaj je odprto vprašanje, da ima na štirih straneh na nek način zbrano.

Vitodrag Fukl: Hvala lepa. Na prejšnji nesklepčni seji smo o tem razpravljali in smo se o tem odločili. Samo kot pripomoček in brez vsake zle misli in brez vsakih posledic prejudica. Bi še kdo o tem razpravljal?

Tone Peršak: Ker sem tudi jaz sokriv za to, za ta tekst bi rekel do neke mere isto kot gospod Potrč. V teh razpravah, ki

+ P<sub>i</sub>  
8.7 K

se pojavljajo, zelo pojavlja želja po tem spisku najbolj tistih

Tone Peršak: Pol tistih ključnih problemov, ključnih dilem, ni pa nekem opisu teh dilem. Bom povedel še en primer, ker mislim, da je tudi s tem tekstom ni še rešen in bi po mojem potreboval še neko dodatno gradivo, delno je bilo že opozorjeno.

Recimo kjerkoli sem bil doslej je pravzaprav največ vprašanj bilo postavljenih zlasti na podeželju v zvezi s temi določbami okoli lokalne samouprave in jaz mislim, da problem je v tem, da ljudje ne vejo kaj jim ta ustava ponuja, ne vejo in oni potrebujejo na eni strani dveh straneh opis tega sistema in namreč zakaj govorim. Ali jih ne sprašujemo ali so za tak sistem ali so za drugačen sistem ali jim pa opišimo kaj jim ta sistem pomeni. Namreč nima smisla, da hodimo ali pa da pošiljamo na opčino apele ali ste za ločitev lokalne samouprave in državne uprave ali niste, ker oni živijo v teh občinah takih kot so danes in vidijo dobre in slabe plati teh občin. Ne moremo zahtevati dva milijona slovencev, da poznajo koncept lokalne samouprave tak kot je v Angliji in zdaj če jih sprašujemo da naj se o tem odločijo, potem jim moramo to pojasniti, če ne pa jih nima smisla spraševati.

Predsedujoči Vitodrag Pukl. Hvala lepa. Gospod Šešerko.

Šešerko: Jaz bi opozoril, da je to kar je ta skupina pripravila je minimum, ki se nam zdi zelem, da bi šlo v javno razpravo. Zakaj? Ker mi smo bili z našimi, torej nekimi predlogi, ki sem jih jaz dal sprejeti, ampak osnovni predlogi zelenih so bili v tej ustavni komisiji preglasovani in nam se bo zdaj zgodilo, da bo šlo v diskusijo nekaj, kjer ljudje sploh ne bodo vedeli kakšne variante smo mi predlagali in zato smo mnenja, da je sem jaz mnenja, da je ta papir, ki je tu pripravljen vsaj v neki meri osvetljuje te stvari in je zato smiselno, da bi šlo v

javno razpravo poleg tega besedila še to, kar je ta komisija pripravila ali pa celo bolj izdelani materiali.

Mi seveda ne želimo zdaj pretirano obremenjevati te javne razprave in zato bi jaz rekel, da bi ta da je to minimum, da gre ta papir, ki je priložen.

Drugo vprašanje, ki je zelo pomembno in ki se je zdaj precej razjasnilo je pa vprašanje regionalne in lokalne samouprave. Že dosedanja razprava kaže, da bo pri večini zavrnen koncept unitaristične Slovenije kot neke strogo centralizirane enotne države po recimo po francoskem vzoru in zato bi bilo smiselno, da bi tisti del razprave, ki je govoril o tej možnosti regionalnega organizirana Slovenije in vključenja tega v ustavo, da bi tega pripravili na tak način, da bi ljudje lažje diskutirali, ga razumeli in da bi končno glasovanje o ki bo bilo lažje, ker moram reči, da največja dilema oz. največja težava, ki bi se lahko zgodila je ta, če bodo posamezne stranke ko bodo ugovotile, da je bila temeljna procedura preveč rigolozna in neakteri njihovi predlogi niso bili vključeni recimo tudi naši, da nas to sili, da spravljamo celo razpravo na začetek. To bi bila zelo neprijetna situacija in bi bilo smiselno, da proceduro tako peljemo, da do tega ne pride. Hvala lepa.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Še kdo o tem vprašanje? Prosim.

\_\_\_\_\_ : Glede samih formulacij največji krivec sem jaz glede teh formulacij. Tale 2. točka je dejansko neposrečeno formulirana, mišljeno je pa bilo, da naj se to poveže z 3. in 5. točko v tem pregledu. Bi pa rad še nekaj povedal. Tole na hitro se je zjutraj skupina sestala tik pred sejo, pa smo se dogovorili katere zadeve bi vključili in je pomotoma izpadla še

ena točka, to je kako široko urejati zadeve z ustavnimi zakoni oz. kako pogosto omenjati urejanje z ustavnimi zakoni v ustavi in bi če soglašate bi tudi to dilemo vključili v ta pregled odprtih vprašanj in dilem. Prav pomotopa je izpadlo.

Predsedujoči Vitodrag Pukl. Ja hvala lepa. Še kdo? Če ne, bi jaz tukaj svetoval, da bi sprejeli te teze s tem, da bi ta skupina dopolnila po teh pripombah in redakcijsko in jih poslali na občinske skupščine kot delovni pripomoček, sicer se lahko ta naša razprava vleče še in še. Jaz bi prosil, bi dal to na glasovanje.

Kdo je zato, da se te teze sprejmejo in dostavijo skupščinam? Hvala lepa. Kdo proti? V redu.

Potem bi prosil, če bi še odločali o načrtu. Načrt te javne razprave sem že povedal, če ga sprejemate s tem, da 3 točke so že pravzaprav izvršene, o tem smo že tudi sicer govorili.

Prosim, kdo je zato, da se sprejme. Prosim Lavtižar Bebler.

Darja Lavtižar Bebler: Mene moti tukaj sicer je res malenkost v tej 2. točki, da se sklicujemo na razprave v t.i. strokovni javnosti. Kaj mislimo s tem?

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Pa tisto črtajmo, to je res, to lahko ima en čuden prizvok. No torej redakcijsko je pa pravilno. Hvala lepa, ker bi stvr malo smešni izpadla. A sicer bi to sprejeli? Kdo je zato prosim? Je kdo proti? Hvala lepa.

Zdaj pa bi prišli k ustavnemu zakonu. Izvolijo.

Jambreč: Eno minutko, samo eno kratko informacijo, če bi mi dovolili, da tej komisiji. Na eni od zadnjih sejah pa mogoče na več zadnjih sejah te komisije je bila podana misel ali ideja, da bi se moral ustavni zakon za izvedbo nove ustave začeti

pripravljati vzporedno istočasno z potekom javne razprave o tej. Mislim, da je to prišlo iz vrst ZSMS-LS in pa ZKS-SDP. Dr. Bučar je na osnovi teh pobud dal neformalno pobudo strokovni skupini, da prične razmišljati o konceptu tega ustavnega zakona in

\_\_\_\_\_ : in strokovna komisija v katerem imenu govorim, je prav tko neformalno res to začela delati. Do zdaj smo pripravili štiri kratke materiale, delovne narave interne in bomo o njih govorili pojutrišnjem v sredo, ob 10. dopoldne. In bomo poskušali uskladiti znotraj naše skupine poglede na pravnoveljavnost 164. člena, poglede na ustavni referendum ali plebiscit in plebiscit poglede na rok, v katerem naj bi se na novo oblikovale institucije slovenske države po ureditvi ustave in tako naprej.

Moja informacija je naslednja. Naša skupina je sposobna neke teze za ustavni zakon, z opredelitvijo temeljnih dilem, izdelati prihodnji teden. To je vse.

Vitodrag Pukl: Hvala lepa za informacijo. Čim bodo, teze bodo gotovo predložene v intereno uporabo članom komisije in vodstvom strank in bi razpravljaj. Osebno me veseli, da je to tako hitro šlo in da bo res verjetno istočasno se lahko obravnavalo. Zdaj pa prosim, predstavnika Izvršnega sveta glede 3. in 4. točke, se pravi delovni osnutek ustavnega zakona. Sekereš.

Vili Sekereš: Jaz bi samo opozoril na ene zadeve, kaj smo dali obljubo danes tam na sestanku z županom, da bo osnutek tudi v jeziku narodnosti.

Vitodrag Pukl: Ja, to smo vzeli na znanje in smo tudi že kar, to je samo po sebi umevno, tu bo administracija urediti. To je samo po sebi umevno. In verjetno ni nobeden proti, ne. Ja prosim.

\_\_\_\_\_ : Člani komisije ste prejeli tudi prvi izvleček iz pregleda pripomb, to je informativno vkolikor ne bi danes šli po vsebini, to je pač vzorec po katerem bodo vse pripombe

obdelane, vkolikor ima kdo kakšne pripombe, lahko tudi te pripombe sporoči, vse pripombe v avtentični obliki bi rekel neobdelane pa dobijo vsi člani strokovne skupine, vodstvo komisije predsednik, oba podpredsednika in vodstva vseh strank, se pravi vodje klubov političnih strank. Toliko v informacijo tudi v kontrolo tega dela.

Vitodrag Pukl: Hvala lepa. No zdaj bi prosil predstavnika izvršnega sveta za obrazložitev tega predloga delovnega osnutka ustavnega zakona. Pavle Svete.

Pavle Svete: Ja Izvršni svet je predložil dva delovna osnutka. Ustavnih zakonov za izvedbo 96. amandmaja. Zdaj oba problema, ki jih ustavna zakona oz. delovna osnutka ustavnih zakonov obravnavata sta seveda član ustavne komisije dobro znana, ker sta bila oba obravnavana že ob pripravi predloga ustavnega zakona za izvedbo 96. amandmaja.

Prvi se nanaša na izdajanje internih delnic in preoblikovanje družbenih podjetij v mešana podjetja na tej osnovi, vsi veste, da je v ustavna komisija, torej na predlog izvršnega sveta ustavna ..... skupščine predlaga najprej rešitev, da se določbe novele zakona o prometu in razpolaganju z družbenim kapitalom, ki uvajajo možnost privatizacije družbenega kapitala z izdajanjem internih delnic ne uporabljajo, in da se tudi ne uporabljajo tiste določbe, novele zakonov o podjetjih, ki omogočajo reorganizacijo družbenih podjetij v mešana podjetja na osnovi internih delnic, vendar to ni bilo sprejeto in jim je potem Izvršni svet predlagal ustavni komisiji, ustavna komisija je sprejela drugo rešitev, namreč da se te določbe sicer uporabljajo ampak samo ob soglasju agencije za prestrukturiranje gospodarstev lahko rečem.



Ta rešitev je bila v ustavnem zakonu za izvedbo ustavnega amandmaja 96. sprejeta. No medtem je Izvršni svet pripravil zakon o privatizaciji podjetij, in v zvezi s tem, je seveda potrebno da se z uveljavitvijo zakonov o privatizaciji podjetij izločijo iz uporabe v celoti določbe zveznega zakona o prometnem razpolaganju kreditnim kapitalom, se pravi v celoti, ne samo tiste novele, ki uvajajo .... delnice, celotnega zakona. In seveda tudi tiste določbe zakonov o podjetjih, ki na teh osnovah omogočajo reorganizacijo družbe podjetji v mešana podjetja.

To je predmet prvega ustavnega zakona, ki .....zadeva osnutku tu predložen. Seveda za ta ustavni zakon, se ta hip čisto nič ne mudi, ker situacija trenutna kakršna je rešuje veljavni ustavni zakon, 5. člen veljavnega ustavnega zakona, pač pa bo ta ustavni zakon treba sprejeti najkasneje istočasno zakonom o privatizaciji podjetij.

Drugi ustavni zakon, ki je predložen v delovnem osnutku se nanaša na možnosti pridobivanja lastninske pravice tujcev na nepremičnino. To vprašanje je bilo sproženo tudi že ob obravnavi, prvega ustavnega zakona za izvedbo 96. amandmaja in je bilo takrat na predlog Izvršnega sveta predloženo ker ni bilo mogoče sprejeti predloga, da se samo izloči iz uporabe 9. člen novele zveznega zakona o temeljnih lastninsko pravnih razmerjih razširja možnosti pridobivanja lastninske pravice tujih ..... nepremičninah. To pa zato, ker bi bilo treba to vprašanje vendarle urediti v skladu tudi z amandmajem 18. po ustavi Republike Slovenije, ki ureja vprašanje lastninske pravice do tujcev na podlagi skupnih vlaganj oz. ustanavljanja lastnih podjetij v Jugoslaviji.

No Izvršni svet je potem pripravil ta delovni osnutek, ki ga zdaj predlaga ustavni komisiji, po katerem naj bi tujcem bilo omogočeno, da pridobijo lastninsko pravico na nepremičninah, samo v obsegu vkolikor je to potrebno za upravljanje, dovoljenje dejavnosti. In pa tudi tistim tujcem, fizičnim pravnim osebam, ki opravljajo dovoljeno dejavnost v Sloveniji in pa tistim tujcem, tujim fizičnim osebam, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji naj bi bilo pa omogočeno pridobivanje lastninske pravice na stanovanjskih hišah za osebne in družinske potrebe.

Vse to samo za čas, dokler opravljajo to dejavnost, oz. dokler imajo stalno prebivališče, kadar je ..... stalno prebivališče.

\_\_\_\_\_ : po prenehanju uprane dejavnosti oz. po prenehanju ustavnega prebivališča naj bi bilo tujcem omogočeno, da te nepremičnine od tujih v dveh letih. Če v dveh letih tega ne bi storil bi se te nepremičnine nacionalizirale. Edina dilema, ki je tule postavljena je, ali naj se tujcem omogoči, da dobivajo praivco tudi na lastninsko pravico tudi na stavbnem zemljišču ali ne. Mislim, na stavbnem zemljišču, ki ga potrebujejo za gradnjo poslovnih stvb in stanovanjski hiš, ki jih potrebujejo za opravljanje dejavnosti. To je ponujena varianta, da se to ne omogoči, torej, da bi lahko pridobivali samo lastninsko praivco na poslvonih stavbah poslovnih prostirih in stanovnajskih hišah ne pa tudi na stvbnem zemljišču. To pa seveda pomeni pri sedanji upravni ureditivi, da tujci ne bi mogli graditi na stavbnih zemljiščih na katerih je lahko lastninska pravica. Se pravi, da bi tujci lahko gradili poslovne stavbe in stanovanjske hiše samo na zemljiščih, ki so v družbeni lastnini. Se pravi na zemljiščih na katerih lastninske pravice ne more biti. Tisti zemljišča, ki se ..... poznamo tisto ustavno določbo, razen seveda ampak to pa ta zakon ne rešuje, če bi se na kakšen način omogočilo tudi to je možno to je že ..... da se stavbno zemljišče to je tisto na katerem je lastninska pravica da tujcu samo v uporabo. Samo to pa zahtea posebno pravno ureditev, ki bi bila pa najbrž možna šele ko bi v Sloveniji izdali v celoti oz. ko bi v Sloveniji v celoti zakonsko uredili lastninsko pravno rzmerje ne pa najbrž še v tej fazi. Zaenkrat bi če bi se sprejela ta varianta, da tujci ne morejo pridobivati lastninske pravice na stavbnem zameljišču bi bilo pač tujcem omogočeno, da gradijo samo na zemljišču družbeni lastnini. To bi jaz v glavnem povedl.

Vitodrag Pukl : Hvala lepa. To gre delo osnutka z večini variantami. Odprl bi razpravo najprej za področje to je področju družbenega kapitala in vrednostnih papirjev, to je ESA 152, če ima kdo kaj gre za delovne osnutke. Gospod Tomažič.

Tomažič : No jaz bi pravzaprav sedaj nekaj govoril kot predsednik zakonodajno pravne komisije ne pa v imenu komisije ker komisija ni obravnavala ampak opozarjam, da je vsaj ta drugi ustavni zakon pravzaprav takšen tekst je da bi morala in bi nekaj z teh načel ustvne tehnične oz. pravno tehnične narave nekaj poveda. Poglejte ustavni zakon naj bi pravzaprav samo razveljavljajl tisto zvezno zakonodajo, ki je neustrezna. Ta drugi zakon pa vidimo razen prvega člena, ki to dela nekaj že tudi ureja na način kot sicer zakoni. Opozarjam po vsebini in pa po postopku, tekst je pa dokaj zahteven prvnotehnično in hočem ravno reč, da je tudi tale ustavn komisija sedajle ni tako niti do sedaj ni bila strokovno ustposobljena niti se ni nikoli pogolobila niti strokovne službe niso v to smer verjetno šle da vi vsebinsko in postavljam pravzaprav vprašanje če ne bi bilo bolj logično, da bi ustavni zakon samo razveljavljajl zvezni predpis pa določil da se ta stvar uredi z republiškim zakonom, pa bi potem se po normalnem zakonodajnem postopku te zadeve uredile. Skratka ustavnizakon pa bi samo razveljavljajl zvezno. No in če bi še sploh pa če bi bilo tako potem bi bila te dva oba ustavna zakona lahko en sam ustavni zakon, ker je tudi en nov je isti pa tudi zadnjič smo videli z enim ustavnim zakonom smo zelo različne zakone razveljavljajli, ni treba da so vsebinsko bi rekel sorodni. Torej to bi bile moje načelne pripombe. Pri prvem, to je pa ta, ki ste ga dali sedaj v javno razvprvo ampak en tisti redakcijski če bi šel tak tekst ven tule v četrti vrstici je sicer res

malenkost v bistvu samo ena črka torej določba drugega odstavka, ker v drugem odstavku je ena sama določba, tako kot sedaj piše pa kot da sta dve določbi. Vem da se skuša nanašati na 28. člen ampak potem bi mogla biti pa 38. člena. Še boljše določba bi pa bila, da bi jo enostavno bilo da bi se določba črtala ampak bi se kar reklo drugi odstavek 35. člena in 38. člen zakona pa bi bila strav čisto jasna to je redakcijske...

Vitodrag Pukl : Hvala lepa. Prosim.

\_\_\_\_\_ : Gospdo podpredsednik, ta dva ustavna zakona sploh še nista v razpravi ker ne moreta biti v razpravi dokler jih ne določi ustavna komisija. Ustavna komisija je prejela delovno gradivo IS in na podlagi ustavna komisija pa lahko na podlagi amandmaja 97

\_\_\_\_\_ : amandmaji 97, da tak predlog ali osnutek v razpravo in oceni ali je potrebna razprava v dveh fazah ali v eni fazi. Če ne gre za tako nujne zadeve, bi lahko Ustavna komisija se opredelila, da gre v dvofazno razpravo. V obeh primerih pa bodo ta tekst obravnavala vsa delovna telesa Skupščine in lahko dajala pripombe na to besedilo, na tej podlagi bo pa Ustavna komisija potem določila dokončen predlog. Tako da mogoče bi predlagali, da mi to določimo danes Osnutek in kolikor ne gre za tako nujne zadeve, ker prej je šlo recimo za bolj nujne zadeve in potem, da se v dveh fazah obravnavata ta dva ustavna zakona. Gre pa za vprašanja, ki jih bo vsekakor treba razrešiti ali s temi zakoni le razveljavljamo ali tudi po vsebini urejamo.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Izvršni svet meni, da bi lahko šlo v dvofazni postopek. (To je popolnoma stvar opredelitve Ustavne komisije.) Ja, vem, samo mnenje bi pa bilo dobro dobiti. No, zato pa vprašam, kaj menite.

\_\_\_\_\_ : Ne vem, ker ni Izvršni svet o tem razpravljajal v kolikih fazah. Je pa možno, da gre v enofaznem postopku. Ustavni amandma 97 to omogoča oz. 98.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Še kdo? Zabukovec.

Gospod Zabukovec: Mene zanima samo ta pripomba glede imeti nepremičnino na zemljišču, ki je družbena lastnina. Govorim v smislu teorije oz. nadaljnega koncepta družbene lastnine. Kaj to pomeni oz. za koliko časa velja ali pa kot vprašanje.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala. Gospod Starman.

Gospod Starman: Torej jaz bi glede drugega ustavnega zakona rad par pripomb. To je glede lastnine tujcev na nepremičninah. Osebno mi je bolj blizu variantni tekst, čeprav menim, da ni nevarnosti, da bi tujci lahko obdržali lastninsko

pravico, potem ko nehajo pogoji za lastnino na stavbi kot taki. Tako da lahko mirno ostane tekst osnovni brez variante. Glede samega termina pravica uporabe stavbnega zemljišča pa mislim, da bo bodoča zakonodaja šla zopet na star termin raba zemljišča, uzus v rimskem pravu, zato pa lahko že tukaj uporabim ta termin, ker vemo da je v praksi izredno velike probleme ustvarjala beseda uporaba, ker je bilo v vsakem zakonu drugače opredeljeno, vsebinsko in dalje.

V tretjem členu v drugem odstavku mislim, da tale formulacija ni primerna, ker se govori o dveh letih po prenehanju stalnega prebivališča. Stalno prebivališče je pravica nekoga, ki jo pridobi po teh in teh izpolnjenih pogojih. Zato mislim, da bi bilo boljše vsebinsko če bi rekli, po dveh letih po izgubi pravice do stalnega prebivališča. Ko tujec izgubi pravico, da ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Ne, ko preneha stalno prebivališče, to se mi zdi neadekvatno.

In v 5. členu imamo predpostavko, da je naša Zemljiška knjiga ažurna. Naša Zemljiška knjiga, zlasti Elis, torej E knjiga, etažna je izjemno neurejeno področje, zato, ker proizvajalci nepremičnin torej gradbene firme ne izdelajo delilnih načrtov stavbnih zemljišč, še manj pa etažnih načrtov stavb. Zato je izjemno nepopolna evidenca o tem in predlagam, da bi tukaj vezali evidenco pristojnega organa za pravosodje na podatke organa, ki overja podpise, ne ki vrši vpis v Zemljiško knjigo. Ker takoj ko se plača davek na promet nepremičnin, se pogodba overi. Da bi sploh ta evidenca bila kolikor toliko ažurna, sicer bo evidenca skrajno neažurna, če bomo čakakali vpis v Zemljiško knjigo. To kot čisto praktična pripomba, ker vemo kakšne.

k

UK-12/AT

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala. Še kdo? Gospod Jurij Franko.

Gospod Jurij Franko: Torej jaz imam tudi vsebinsko razpravo o zakonu o pravici lastnine na nepremičnine. Izhajam pa iz čisto liberalnih stališč, da se restrikcije, ki jih navaja ta zakon, zlasti restrikcija pod drugim odstavkom drugega člena, to je prepoved oz. onemogočenje lasntiške pravice na stavbeno zemljišče je po mojem mnenju zelo tvegan korak k zapiranju havtarhizaciji slovenskega gospodarstva v trenutku, ko vsaj osebno mislim, Slovenija potrebuje tuja vlaganja, potrebuje tudi



.... potrebuje tudi določeno zaupanje pri tujih partnerjih in partnerji seveda zahtevajo normalne garancije, ki jih ponujajo skoraj po celi Evropi. Gre za, če sem prav razumel pri prebiranju obrazložitve za ugovor zakonu Markovićeve vlade, ki seveda ne glede na ustavna določila odpira pretirano in neomejeno možnosti tujim kapitalom in odkupu naših .....cionalnih nepremičnin. Razumem tale korak Markovićeve vlade kot pospeševanje tujih vlaganj v Jugoslaviji in kljub radodarnosti naše vlade zaenkrat lahko empirično ugotavljamo, da tuj kapital ne dirka in ne dela nobene gužve, zato da bi investiral in da bi kupoval naše nepremičnine. Torej, dokler bo taka nestabilna politična situacija mislim, da je odveč kakršnakoli zaskrbljenost, da bi v hipu razprodali naše nacionalne dobrine.

Izhajam, kot sem prej omenil, iz liberalnega spoznanja, da kapital in lastnina, ko deluje na tržišču, nima nacionalnosti. To je objektivna kategorija, ki ima eno svojo pragmatično logiko in ta logika je pripeljala celotno Evropo in vse kapitalistične razvite države Evrope k vse večjemu integriranju, torej k odpiranju vsem možnostim polastninjenja.

No, v obrazložitvi sta navedeni dve državi, to je Švica in Norveška, če se ne motim niti ena niti druga nista članici ES in tudi v teh državah se bo morala prej ali slej zakonodaja prilagoditi novim zahtevam svobode cirkulacije kapitala in seveda tudi lastninskih pravic. Zato se ne strinjam z onemogočevanjem lastninskih pravic na stavbeno zemljišče, ker to enostavno bi bilo ponuditi tujim vlagateljem možnost polovičnega odkupa, to pomeni pa faktično velika destimulacija, tuji vlagatelji ne bodo investirali v Sloveniji, če bojo ti pogoji postavljeni, se bojo

raje obrnili drugim jugoslovanskim republikam, kjer ta možnost dejansko bo, in Slovenija bo tvegala vse večjo avtarhijo. Torej, to je tveganje, ki pač ga moramo sprejeti kot realno, ko obravnavamo take vsebine.

Potem pa imam še en argument; kot veste, se pojavlja dilema in velik problem nepremičnin slovenskih državljanov v tujini. Gre zlasti za pereči problem 1600 slovenskih državljanov, ki so v 60-ih letih nakupili zemljišča, stavbna zemljišča na Hrvaškem, v hrvaški Istri. Kot veste, Hrvaška se, podobno kot mi, zapira v lastne nacionalne meje in te meje projecira tudi na potrebe kapitala, kar seveda zelo neugodno bo prej ali slej vplivalo na celotno nacionalno ekonomijo. No, 1600 Slovencev, slovenskih državljanov, zahteva zaščito svojih legitimnih lastninskih interesov. Mi s tem zakonom in s tem ukrepom bi faktično legitimirali in podprli hrvaško avtarhijo in postavili v še nerodnejši položaj že zapleten ..... položaj slovenskih državljanov v Istri. Mislim, tega se moramo zavedati. In iz tega izhajati, ko bomo sprejeli ta zakon. Hvala.

\_\_\_\_\_ : No, jaz menim, da je tudi toliko vsebinskih razlogov in razprav, da je predlago, da bi to dali, mislim, to sprejeli kot osnutek, da bi se v dveh fazah obravnavalo in bi potem lahko ta vsebinska vprašanja tudi redakcijska vse skupaj reševali v tem dvofaznem postopku, da ne bi to predmet bilo na ustavni komisiji po nepotrebem.

Ima kdo morda glede tega predloga? Prosim.

\_\_\_\_\_ : Torej, mislim, da je treba na eno vprašanje le odgovoriti, ki ga je gospod Anton postavil. Glede samega statusa, ali bomo mi sprejeli samo stališče, da ustavni zakon razveljavnja 1., 3., 4. in 9. člen zakona o spremembah in

dopolnitvah zakona o lastninskih razmerjih, ali bomo že povzeli dejansko zakonodajno materijo in jo dvignili na ustavni nivo. Torej, moje osebno stališče je, da bi bilo v redu, če je dvignjena ta materija lastnine tujcev na nepremičnine na ustavni nivo

\_\_\_\_\_ : To se predvideva tudi v osnutku nove ustave in da bi lahko glede te pravne tehnike šli mimo tega kar bi bilo pravilno po sedanji zakonodaji, da je to navadna zakonska materija, zato mislim, da bi se mogli prej o tem prosečnem vprašanju odločiti.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Jaz mislim, da to ne bi bilo, da bi nastala neka, samo da končam s tem, neka praznina. Zdaj ne vem, če damo kot osnutk so vsi ti ugovori vse te opcije pa vse te dileme odprte, tako da ne bi mi zdaj tu na hitro reševali, verjetno bodo delovna telesa in vsi veliko lažje sledili razprave in pa tudi same razrpav bodo odločali. Gospod ..... vi ste hoteli.

\_\_\_\_\_ : Jaz bi kratko repliko na ta predlog gospoda Starmana. Jaz pa obratno mislim, da to ni materija ustavnega .... to je materija navadnih zakonov, ki naj usmerjajo delovanje in efekte tujega kapitala in tuje lastnine pri nas. Če mi pa bomo to zasidrali nekje v ustavni neki ustavni dimenziji seveda pa si bomo zaprli kakršnekoli možnosti hitrega spreminjanja in prilagajanja zakonodaje novo nastalim situacijam zato se oabsolutno ne strinjam s predlogom.

Predsedujoči Vitodrag Pukl. Hvala lepa. Jaz bi zato ravno iz tega razlogov kot vidite je tu vsebinska razprava in formalna razrpava, predlaga, da ta oba predloga damo kot osnutek v obravnavo, to se pravi dvostopenjski osnutek, kjer se bo lahko vse te dileme razšistile. Prosim.

\_\_\_\_\_ : Bi lahko samo nekaj pojasnil v zvezi s tem? Predvsem glede tega ali v ustavnem zakonu določiti samo, da se ne uporabljajo določene določbe zveznega zakona, materije bo pa potem v navadnem zakonu urediti. Predlog je, da se to uredi

v ustavnem zakonu na isti način, kot smo to urejali že tudi materialna vprašanja v prejšnjem ustavnem zakonu za izvedbo 96 amandmaja, zlasti pa v ustavnem zakonu za izvedbo 96. in 97. amandmaja na področju ljudske obrambe.

namreč glejte, glede urejanja pravnega položaja tujcev si tu federacija lasti pristojnosti in če mi zdaj gremo z navadnim zakonom v urejanje teh vprašanj bo nekdo sprožil postopek pred ustavnim sodiščem Jugoslavije, ki bo lahko izporaval tisto proceduro in ugotovilo, da ta zakon ni v skladu z zvezno ustavo itd. in ga v končni fazi tudi odločilo o prenehanju njegove veljavnosti. Medtem ko če je to z ustavnim zakonom urejeno ustavno sodišče Jugoslavije da o tem lahko samo svoje mnenje, ne more pa nič ukrepati, odločati.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa.

\_\_\_\_\_ : Še nekaj. Dve stvari še. Kar se te družbene lastnine tiče, saj to bo pač ta družbena lastnina na stavbnih zemljiščih se bo transformirala najbrž v javno lastnino, ki bo občinska po vsejverjetnosti, ampak to je zdaj vprašanje transformacije te družbene lastnine v že različne oblike lastnin.

Kar se pa tiče te pravice rabe, dajmo zaenkrat rajši zadržati izraz uporaba, ker je v celotni zakonodaji v javni se govori o pravici uporabe na stavbnem zemljišču družbene lastnine, da ne bi zdaj prehitevali z nekimi termini, ki bi lahko povzročili potem zmedo.

Še glede kar je gospod Starman rekel, glede izgube pravice do stalnega prebivališča. Ne gre samo, da nekdo izgubi pravico ali pa pridobi pravico, ker stalno prebivališče je tako, če ni drugih ovir pač se prijaviš pa odjaviš in mi smo tudi tu iskali en ustrezní termin, ampak smo na koncu prišli do tega, da

gre za prenehanje stalnega prebivališča, ki je lahko na različnih podlagah. Na podlagi čisto prostovoljne odjave ne pa na podlagi neke izgube pravice.

Predsedujoči Vitodrag Pukl: Hvala lepa. No jaz moram žal ugotavljati, da verjetno nisem se ne izražam zadosti razumljivo. Namreč jaz sem predlagal, da če to sprejmemo kot osnutek dvofazni vse te razprave bodo opravljene, ki jih zdaj poslušamo bo opravljeno v tem postopku, zato prosim tiste, ki se javlja k besedi, da še enkrat poskušajo razumeti. Če mi predlagamo to kot osnutek bo v dvofaznem postopku in meritorne in precusearne in vse druge stvari razčiščevane in odločene, tako da tu so

Vitodrag Pukl: ... odločene. Tako da tu se obremenjujemo čisto po nepotrebnem s temi stvarmi. Dam no gospod Tomažič prosim.

Anton Tomažič: Ja vete, ravno v tem je mislim problem, mi bomo dva postopka speljali, pote ne bomo mogli ugotoviti, da bi bilo boljše če bi zakonodajni postopek vpeljali. Jaz sem namreč predlagal, da bi se ta del vse, razen 1. člena takoj zdaj recimo sprožil normalno zakonodajni postopek, ta 1. člen bi pa imel tako rešitev kot jo ima ta ustavni zakon, z dnem uveljavitve tega in tega zakona, se preneha uporabljati ta in ta, pa ne bi bilo nobene pravne praznine, to je bil v bistvo mojega predloga. Pa še to povedal. Tisti argument pač ne bi veljal več, da se bomo malo zveznega ustavnega sodišča, to pa vemo, zdaj imamo primat republiške zakonodaje, smo že dali tudi take odgovore, ko so dva postopka tečeta na zvezi in smo reli, da to ni relevantno, ne more zdaj zvezno ustavno sodišče razveljavljati ali pa republiških ...

Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Jaz bi če nima še kaj, ja prosim Jerovšek.

Jerovšek: .... spravljate, zelo pridružil predsedniku Zakonodajno pravne komisije. Namreč da ta materia ki je tukaj notri urejena, namreč presega ustavni zakon in ustavo. In seveda po tej poti mi pridemo do tega, da ne boste več imeli na koncu ustave, dokler ne bomo imeli nove, to bo vse urejeno z ustavnimi zakoni, ampak za kaj gre? Vi verjetno prav, da najprej povedali, da se razveljavijo določbe zveznega zakona, potem morda postavili eno ustavno načelo, kdaj pa tujci lahko pridobivajo, morda v nekem smislu kot je gospod sam razmišljal, vse ostalo so pa določbe čisto navadnega zakona, jaz se tudi strinjam s tem, da se

ni treba pretirano bati federacije, da bi nam kaj razveljavljala zaradi tega, ker seveda mi federacije v tem delu že postavili izven te pravice.

Gre pa za drugo stvar. DA pa je vzeta pravica ustavnega spora pred ustavnim sodišče Slovenije, če se z ustavnim zakonom določeno, ker to je potem ustava. V tem delu tudi naš ustavni sistem več v Sloveniji ne pravno funkcionira.

Vitodrag Pukl: Hvala lepa. Potem bi dva predloga tukaj bila. Moj predlog, da bi to vzeli oz. poslali kot osnutek v obravnavanje v dve stopnji, zdaj pa predlog prosim, meni se zdi, Tomažič Tone, kakšen je tovoj predlog, konkreten?

Anton Tomažič: Moj predlog je da se iz tega drugega ustavnega zakona vsa problematika, razen 1. člena prenese v zakonodajni postopek, 1. člen se pa ustrezno spremeni, da se sklicuje na ta zakon, ki je potreben, tako kot je pri tem prvem, pa mogoče še kakšno načelo v kakšnem stavku, glede lastnine tujcev, ampak, pogledjte, to je tako podrobno, ..... ustavni .....

Vitodrag Pukl: Kdo bi to naj naredil zdaj?

Anton Tomažič: Tole lahko današnji sklep realizirala ustavna komisija, in potem predlagatelj verjetno preformira zakon tako kot je treba.

Vitodrag Pukl: To se pravi, da bi mi dali to v dvostopenjsko obravnavanje s tem,

Anton Tomažič: Še nekaj, v bistvu je potem vse skupaj en ustavni zakon, ker ima tudi naslov in je težko citirati toliko različnih zakonov, če imajo iz ...

Vitodrag Pukl: Jaz, bi zdaj res prosil, za predlog o katerem bi se dalo glasovati.



Anton Tomažič: Če, gremo po vrsti, da se oba ustavna zakona združita v enega. To je prvi. Drugi, da se 1. člen tega drugega ustrezno spremeni in da v tem členu se postavi neko načelo, ali če sta dva člena, in pa da potem predvidi, da se bo to uredilo z republiškim zakonom. In tretji. Pa da se torej, tematika od 2. do vseh ostalih členih, da naj jo predlagatelj da v obliko zakonskega torej navadnega zakona in potem v zakonodajni postopek spelje.

Vitodrag Pukl: Se pravi, da mi ne bi to dali v obravnavo že ta dva predloga, ampak vrnemo Izvršnemu svetu? No prosim.

Anton Tomažič: Ne, ne, zdaj poenoten ustavni zakona bi kar lahko dali današnji, tudi na komisijo.

Vitodrag Pukl: Se pravi, da bi bil predlog, da damo tak poenoten ustavni zakon s tema dvema dopolnitvam spremembama, kot delovni osnutek v dvostopenjski postopek ali enostopenjski. Prosim.

Anton Tomažič: Bojim se, da bo potreben, ker bo že itak ta zakon sporedno tekla in bi bilo logično, da bi bilo dvostopenjski.

Vitodrag Pukl: Dvostopenjski, se pravi dajem ta predlog na glasovanje. Prosim.

\_\_\_\_\_ : Zdaj je tako, potem bi bilo koristno da bi počakali, toliko časa, preden se da ta novi ustavni zakon v neko obravnavo, da se pripravi ustrezen zakon o lastninski pravici tujcev o nepremičninah, zato da bo to skupaj teklo, da ne bo vprašanje ureditve te lastninske pravice, pa ostalo, kot če ne, bi torej Izvršni svet pripravil še zakon o teh lastninskih pravici tujcev na nepremičninah in potem bi šlo to v proceduro.

*k*

Vitodrag Pukl: Mislim, da bi to lahko rešili, da bi napisali obrazložitvi, da bo to odprto ostalo, pa bi lahko kar danes sklepali. Mislim, da bi šlo.

\_\_\_\_\_ : Ni to bistvo na nek način napovedano z dnevni red te seje skupščine in predlagatelj ne vem če ni šlo, to sprašujem zaradi tega ker že na začetku smo govorili o tem in smo večkrat rekli, da bo ta ustavna komisija odslej zasedala vsak teden, Mislim, da je ta osnutek mogoče pripraviti do naslednjega tedna in naslednji teden tukaj lepo sprejeti in ga dati normalno v potek v proceduro, da ne bi zdaj nekaj na silo na pamet, ne da bi videli sprejemal. Zato predlagam, da če bo to danes teden, ali kdaj bo, da se to lepo pripravi in takrat je to točka dnevnega reda. Je pa še precej v skupščini in vse.

Vitodrag Pukl: Hvala. Gospod Pirnat.

Pirnat: Jaz bi rad samo to opozoril, da je bil razlog zakaj je Izvršni svet predlagal dva zakona, preprosto zato, ker en začne lahko veljati šele takrat ko velja zakona o privatizaciji, če stopi v veljavo prej, je pravzaprav ustvarjena pravna praznina, oziroma zgodi se tisto, kar je bilo že enkrat že zavrnjeno, da je sploh onemogočena privatizacija podjetij in podlagi internih delnic. Isti problem je seveda z drugim ustavnim zakonom. Treba je imeti vsebinsko rešitev hkrati z razveljavitvijo, zato jaz predlagam, da danes ustavna komisija ne sklepa o načinu poteka te razprave, da povzetek te razprave sporočite Izvršnemu svetu, ki bo morda preformuliral ta dva zakona, tako da bo predlagal, en ali dva ustavna zakona, hkrati pa tudi zraven vsebinske rešitve in tudi proučil, kako bodo lahko te vsebinske rešitve hkrati tekle. Dvomim, da bomo zdajle takole na pamet uspeli ugotoviti, kako se lahko hkrati ...

\_\_\_\_\_ : Lahko hkrati vsebinske rešitve in pa ustavni zakon, ki razveljavlja zvezne predpise sprejmajo.

Vitodrag Pukl :Hvala lepa. Mislim, da je predlog gospoda Pirnata več kot sprejemljiv. Smo vsi za to je kdo proti? Hvala lepa. Potem bomo pač to poslali nazaj. S tem smo dnevni red izčrpali s tem, da bi se dobili načeloma vsak torek kdaj prosim, ponedeljek ob 7.00 uri zjutraj. Ne potem bi pa rajši v torek ob 10.00. Posebnih želj je težko .....Kdaj pa potem ob 1.00 bi bilonajbolj primerno. Dobro to bo pa saj bodo tak vabila prišla. Poskušali bomo upoštevati..... dobro lahko tudi ponedeljek, jaz tudi praivm ponedeljek je nerpijeten dan. No potem bi se mi torek pa kaj jaz ven vam ne paše ob enih, vsaj ob dvanajsih. Tako da ob 12. pa ob torkih bi bilo najbolj pirmsno. Hvala lepa za udeležbo.

Seja je bila končana ob 14.55 uri.